

Kritik mot ordföranden i Barn- och utbildningsnämnden i Piteå kommun för att en enskild som skulle ha företräde inför nämnden nekats att ha med sig en s.k. stödperson

Bakgrund

Barn- och utbildningsnämnden i Piteå kommun beslutade vid sitt sammanträde den 13 april 2011 att förelägga AA (vårdnadshavare för BB) att snarast se till att BB fullgjorde sin skolplikt. Föreläggandet förenades med ett vite.

Anmälan

I en anmälan till JO framförde CC klagomål mot DD, ordförande i nämnden, angående handläggningen av det aktuella ärendet om fullgörande av skolplikt. CC anförde bl.a. följande. DD nekade AA att ta med någon till sin hjälp vid inställelse inför nämnden. Enligt DD var det bara vårdnadshavarna som fick närvara vid sammanträdet.

Utredning

Barn- och utbildningsnämnden anmodades att yttra sig över vad som framförts i CC:s anmälan till JO under rubriken ”Nekats ombud/biträde”.

Som sitt remissvar ingav nämnden ett yttrande som upprättats av DD. I yttrandet anfördes bl.a. följande (omnämnd bilaga har här utelämnats).

Barn- och utbildningsnämnden har sammanträde den 13 april 2011 och innan sammanträdet inbjuds föräldrarna (*bilaga 5*) att närvara på sammanträdet för att lämna sina synpunkter. Innan sammanträdet ringer modern AA till mig, i min egenskap av ordförande för nämnden. Hon uttalar rädsla/obehag att möta den andra vårdnadshavaren och har frågor om formalia vid sammanträdet, lokaler, väntrum etc. Hon frågar om hennes make, EE, kan närvara vid sammanträdet och får till svar att det inte är möjligt. Nämnden har öppna sammanträden, men då nämnden behandlar enskilda elevärenden tillåts inga åhörare. I detta samtal framkom inte på något sätt att EE skulle vara någon form av ombud/biträde för modern, utan enbart att han var hennes make. Jag gav modern information var sammanträdet skulle vara utifrån eventuell säkerhetsaspekt och hennes make var välkommen att följa henne till stadshuset och vänta med henne utanför sammanträdeslokalen.

CC yttrade sig över remissvaret.

Bedömning

Enligt 9 § första stycket förvaltningslagen (1986:223) får den som för talan i ett ärende anlita ombud eller biträde. Ett ombud eller biträde är en person som företräder den enskilde i juridisk mening och ska inte förväxlas med en s.k. stödperson. En stödperson kan vara t.ex. en vän eller en anhörig och har till uppgift att ge personligt stöd.

Att uppträda vid ett sammanträde inför en nämnd torde ofta innebära betydande svårigheter för en enskild, som saknar erfarenhet av att agera i sådana sammanhang. JO har tidigare uttalat att det kan vara av stort värde för den enskilde att ha sällskap av någon anhörig eller en vän vid ett sammanträde inför en nämnd. Det finns inte några bestämmelser i förvaltningslagen som hindrar detta. Däremot kan sekretesskäl mana till försiktighet och begränsa den information som kan lämnas inför en stödperson. Att så är fallet motiverar dock inte att en stödperson helt förbjuds att närvara (se JO:s ämbetsberättelse 1992/93 s. 417).

I detta fall synes den person som AA ville ta med sig till nämndens sammanträde ha varit att betrakta som en stödperson. Av remissvaret framgår att DD:s besked till AA var att hennes make inte fick närvara vid sammanträdet. Anledningen till DD:s ställningstagande har uppgetts vara att åhörare inte tillåts närvara när nämnden behandlar enskilda elevärenden. Det förhållandet att ett sammanträde inte är offentligt innebär inte att en enskild som har rätt till företräde inför nämnden är förhindrad att ha med sig en stödperson. Enligt min mening fanns således inte förutsättningar för att helt vägra AA att ta med sig sin make som stöd vid nämndens sammanträde. DD kritiseras för sitt agerande i detta avseende.

Vad CC har anfört i övrigt föranleder inte något uttalande från min sida.

Med den kritik som uttalats ovan avslutas ärendet.